

Oogvereniging

Jaarverslag 2023

Inhoud

Jaarverslag 2023	1
Inleiding	4
Projecten bureau en ledengroep per hoofddoelstelling	5
Hoofddoelstelling informatievoorziening	5
Ooglijn (werkplan 4.1.1)	5
Campagne Ooglijn (werkplan 4.1.2).....	5
Oogcongres (werkplan 4.1.3)	6
Campagne over een themasucces (werkplan 4.1.4).....	7
Communicatie consortium Kennis over Zien (werkplan 4.1.5)	7
Hoofddoelstelling belangenbehartiging	8
Mobiliteit OVpay (werkplan 4.2.1)	8
Van toegankelijke trein tot bus, tram, metro (werkplan 4.2.2)	9
Van station tot perron (werkplan 4.2.3).....	10
Oogvereniging regionaal aan zet (werkplan 4.2.4)	11
Toegankelijke verkiezingen 2023 (werkplan 4.2.5)	11
Toegang tot werk (werkplan 4.2.6).....	12
Lobby voor toegang tot werk (werkplan 4.2.7)	13
Lobby toegankelijk betalingsverkeer (werkplan 4.2.8)	14
Digimaatjes (werkplan 4.2.9)	15
Code Inclusief Digitaal Ontwerp (CIDO) (werkplan 4.2.10)	15
Relatiebeheer ziekenhuizen (werkplan 4.2.11).....	16
Richtlijn droge ogen (werkplan 4.2.12).....	17
Patiëntenpanel Uitzicht (werkplan 4.2.13).....	17
Advisering vanuit patiëntperspectief (werkplan 4.2.14)	17
Steunpunt migranten (werkplan 4.2.15)	18
Thematische lobby expertisegroepen Kennis over Zien (werkplan 4.2.16)	19
Kennis Over Zien/ programma "Technologie biedt mij kansen" (werkplan 4.2.17)	20
Fysieke toegankelijkheid met Kennis over Zien (werkplan 4.2.18)	20
Hoofddoelstelling verenigingsactiviteiten	21
Campagne De kracht van Contact/Oogcafés (werkplan 4.3.1)	21
Vrijwilligersbeleid (werkplan 4.3.2).....	21
OOG Retina (werkplan 4.3.3).....	22
Ledengroep Noord-Holland (werkplan 4.3.4)	22
Ledengroep Noord-Brabant (werkplan 4.3.5).....	23

Ledengroep Friesland (werkplan 4.3.6).....	24
Ledengroep Gelderland (werkplan 4.3.7)	25
Ledengroep Zuid-Holland (werkplan 4.3.8)	25
Ledengroep Utrecht (werkplan 4.3.9).....	26
Ledengroep Groningen (werkplan 4.3.10).....	26
Ledengroep Drenthe (werkplan 4.3.11).....	28
Ledengroep Flevoland (werkplan 4.3.13)	29
Ledengroep Zeeland (werkplan 4.3.14)	29
Patiëntengroep Uveïtis (werkplan 4.3.17)	30
Patiëntengroep OOR&OOG (werkplan 4.3.18)	31
Patiëntengroep PXE (werkplan 4.3.19)	32
Ervaringsdeskundigenpool Deelkracht (werkplan 4.3.20).....	32
Ervaringsdeskundigenpool Kennis over Zien (werkplan 4.3.21)	33
Patiëntengroep Hoge Myopie (werkplan 4.3.22).....	34
Patiëntengroep LOA/LHON (werkplan 4.3.23)	35
Vereniging	37
Bestuur.....	37
Bureau en team	38
Samenwerking	38
Ledenraad	39
Vrijwilligersbeleid.....	39
Oogvereniging tien jaar	40
Ledenaantallen Oogvereniging 2023	41

Inleiding

In 2023 hebben we tien jaar Oogvereniging gevierd met verschillende evenementen in het land, wandelingen en het Oogfestival in Amersfoort.

Daarnaast hebben we in 2023 vele projecten gedaan op het gebied van zorg en participatie. We zijn doorgedaan met een aantal bestaande projecten. Ook zijn er nieuwe projecten gestart, onder andere rondom toegang tot werk en digitale toegankelijkheid. Het Oogcongres vond nu weer fysiek plaats in de locatie Domstad in Utrecht.

Veranderingen qua projecten:

- Afronding van het steunpunt voor migranten met een oogandoening en de kennis van dit project integreren in de Ooglijn.
- Start van het project Zichtbaar in Werk met Bartiméus en Visio met een hulplijn en platform voor werkzoekenden, werkgevers en professionals.
- Onze rol binnen Kennis Over Zien is vergroot. We werken nu niet alleen aan de ervaringsdeskundigheidspool, maar ook aan input aan het begin van de kenniscirkel bij het bepalen van de prioriteiten van onderzoek, en communicatie naar onze achterban. Deze grotere rol heeft onze relaties versterkt met Bartiméus (Fonds), Koninklijke Visio (Foundation), de Robert Coppes Stichting en de MaculaVereniging.

We hebben in 2023 veel bereikt, dankzij de inzet van en de nauwe samenwerking met onze leden, vrijwilligers, collega's, samenwerkingspartners en fondsen. Wij bedanken iedereen voor hun inzet en betrokkenheid.

Projecten bureau en ledengroep per hoofddoelstelling

In dit hoofdstuk staan de resultaten van de projecten en activiteiten uit 2023 beschreven. De activiteiten zijn per hoofddoelstelling opgesteld: informatievoorziening, belangenbehartiging en vereniging.

Bij elk onderwerp staat een verwijzing naar het bijbehorende hoofdstuknummer in het werkplan. Zo kunnen uitvoering en plan worden vergeleken.

Hoofddoelstelling informatievoorziening

Betrouwbare informatie over ogen, zien en niet (goed) zien: dat is één van de belangrijke speerpunten van de Oogvereniging. Vanuit onze strategie werken we aan het vergroten van onze zichtbaarheid, netwerk, ledenaantal en impact. Dit hebben we in 2023 gedaan via de volgende projecten:

Ooglijn (werkplan 4.1.1)

Ook in 2023 was de Ooglijn actief.

Activiteiten

- Informeren
  - Geven van onafhankelijke, betrouwbare informatie en advies en het bieden van een luisterend oor aan iedereen die vragen heeft over het leven met een oogaandoening.
  - Verzorgen van informatie over oogaandoeningen voor de website, de nieuwsbrief en het magazine van de Oogvereniging.
- Signalering
  - Signaleren van knelpunten die de achterban ervaart.

Resultaten

De Ooglijn bereikte in 2023 4.282 mensen per telefoon, per e-mail en via social media. Een campagne voor de Ooglijn leverde een tijdelijke stijging op van het aantal bellers.

Het blijft een aandachtspunt om inhoudelijke informatie op de website actueel te houden. De signalen van de Ooglijn helpen de Oogvereniging bij het bepalen van haar koers. De Oogvereniging kan echter niet alle signalen omzetten in concreet beleid.

De activiteiten van de Ooglijn zijn volgens planning en binnen budget uitgevoerd.

Campagne Ooglijn (werkplan 4.1.2)

In 2023 hebben we campagne gevoerd om de bekendheid van de gratis informatiemogelijkheden van de Oogvereniging te vergroten. We hebben daarbij gefocust op de Ooglijn.

Activiteiten

- Ooglijnkaartje
We hebben een gezamenlijk ooglijnkaartje voor de Oogvereniging en MaculaVereniging ontworpen en gedrukt. Geïnteresseerden konden deze aanvragen via de website. Via nieuwsbrieven (NOG en OVN) en de groep relatiebeheer ziekenhuizen zijn de kaartjes bekendgemaakt bij oogartsen en optometristen.
- Animatievideo
We hebben een gezamenlijke animatievideo voor de Oogvereniging en de MaculaVereniging ontwikkeld en bij ziekenhuizen verspreid via relatiebeheer ziekenhuizen.
- Vermelding Ooglijn
Het telefoonnummer van de Ooglijn wordt bij minstens 25 ziekenhuizen vermeld op de webpagina's van de afdeling oogheelkunde.
- Radiocommercial
We hebben een radiocommercial ontwikkeld en uitgezonden via NPO 1, Radio Rijnmond en Omroep Brabant.

Resultaten

De campagne heeft veel contacten opgeleverd. In week 25 tot en met week 28 bijna 82% meer contacten. En in week 29 tot en met week 32 21% meer contacten. Met name de spot op Radio 1 heeft veel contacten opgeleverd. Uitzending op de regionale radiozenders (Omroep Brabant en Radio Rijnmond) hebben veel minder contacten opgeleverd. Het advies is daarom bij eventuele campagnes in de toekomst te focussen op landelijke zenders.

Het project is volgens planning en binnen budget uitgevoerd.

[Oogcongres \(werkplan 4.1.3\)](#)

Op zaterdag 4 november 2023 vond het jaarlijkse Oogcongres plaats, georganiseerd voor de achterban van de Oogvereniging.

Activiteiten

- Inhoud ophalen
We hebben contact gezocht met de patiëntengroepen en verschillende partijen om informatie te verkrijgen voor de inhoud van het congres.
- Bezoek NOG-congres
We hebben het NOG-congres bezocht om informatie te verzamelen over de actuele thema's in de oogzorg en om contacten te leggen.
- Organisatie
Vanaf het eerste kwartaal van 2023 zijn we gestart met de organisatie van het congres, een locatie bepalen/reserveren, het vragen van sprekers, sponsors, en hebben verschillende patiëntengroepen actuele thema's

ingebracht. Daarnaast hebben we publiciteit gegeven aan het congres via onze website, social media en (digitale) flyers.

Resultaten

Voorafgaand aan het Oogcongres hebben we voldoende informatie verkregen vanuit het netwerk, patiëntengroepen, externe bedrijven en partners om een mooi programma op te stellen voor het Oogcongres.

Het Oogcongres werd door zo'n 250 mensen bezocht. Het algemene gedeelte in de ochtend had online ongeveer 100 bezoekers. Deelnemers gaven het Oogcongres een rapportcijfer van gemiddeld een 8.

De organisatie van het Oogcongres is volgens planning en binnen budget uitgevoerd.

[Campagne over een themasucces \(werkplan 4.1.4\)](#)

In 2023 wilden we een via een campagne aandacht vragen voor een succes dat we behaald hebben op het gebied van belangenbehartiging. Het oorspronkelijke plan van een eigen themacampagne is aangepast. In plaats daarvan hebben we samengewerkt met het Bartiméus Fonds en de Visio Foundation aan een campagne over het thema werk. We vroegen hierin aandacht voor het feit dat slechts 29% van de mensen die blind of slechtziend zijn een betaalde baan heeft.

Activiteiten

De volgende activiteiten zijn succesvol uitgevoerd:

- Een social mediacampagne
Via social media hebben we campagne gevoerd over het thema werk.
- Petitie 'Wij Willen Werken'
We hebben een petitie uitgezet en deze overhandigd aan de voorzitter van MKB-Nederland.

Resultaten

De campagnevideo is 300.000 keer bekeken, en 3225 mensen hebben de petitie ondertekend.

De campagne is volgens planning uitgevoerd. Er is geen eigen budget ingezet omdat het Bartiméus Fonds de campagne helemaal heeft betaald.

[Communicatie consortium Kennis over Zien \(werkplan 4.1.5\)](#)

In 2023 hebben we op verschillende manieren de kennis vanuit het consortium Kennis over Zien gedeeld met onze achterban.

Activiteiten

- Kennis over Zien-congres
Dit congres was onderdeel van het Oogfestival op 15 september in

Amersfoort. Het ochtend- en middagprogramma stond in het teken van kennisdeling. Meerdere sprekers verzorgden lezingen en workshops.

- Webinars georganiseerd
  - Een webinar over toegankelijke binnenruimtes
  - Een webinar over de kennisagenda 'Vitaliteit en mentale weerbaarheid'
- Informatie gedeeld
Regelmatig hebben we informatie vanuit Kennis over Zien gedeeld via onze social mediakanalen.

Resultaten

Het Kennis Over Zien-congres trok zo'n 250 bezoekers. De webinars werden goed bekeken met respectievelijk 73 (opkomst 82%) en 103 (opkomst 40%) aanmeldingen.

De samenwerking met Kennis over Zien is prima verlopen. Er was enige vertraging rond het onderdeel communicatie vanwege beperkte beschikbare informatie vanuit de projecten van Kennis over Zien. Hierdoor is een geplande bewustwordingscampagne in 2023 niet gerealiseerd. De overige uitgevoerde onderdelen zijn volgens planning en binnen budget gerealiseerd.

In 2023 is geïnvesteerd in het contact tussen de communicatieafdelingen van de partners binnen het consortium. Zo kunnen we in de toekomst nog beter gaan communiceren over Kennis Over Zien.

Dit project loopt door tot 2026. Het verloopt binnen het gestelde budget.

Hoofddoelstelling belangenbehartiging

Alle partijen in en buiten het oogveld zien de Oogvereniging als de onafhankelijke lobbyorganisatie en belangenbehartiger van mensen met een oogaandoening. Vanuit onze ervaringsdeskundigheid delen we het perspectief van blinde mensen en patiënten. En we zetten oogproblematiek op de agenda. In 2023 hebben wij hier de volgende projecten voor ingezet:

Mobiliteit OVpay (werkplan 4.2.1)

Het huidige betaalsysteem in het openbaar vervoer wordt opgevolgd door een nieuw betaalsysteem, genaamd OVpay. We willen dat vervoerders ervoor zorgen dat de betaalmethoden van OVpay vanaf het eerste moment inclusief zijn: vanuit het perspectief van ervaringsdeskundigheid, bruikbaar voor mensen die slechtziend of blind zijn.

Activiteiten

- Lobby en overleg
We voeren overleg met relevante partijen zoals de werkorganisaties OVpay, Translink, afzonderlijke vervoerders zoals NS, belangenorganisaties zoals Ieder(in) en Rover, en het Nationaal Openbaar Vervoer Beraad (NOVB).

- Denktank OVpay
We hebben de denktank OVpay en andere ervaringsdeskundigen ingezet, en deelgenomen aan testen.
- Voorlichtingscampagne
We hebben onze voorlichtingscampagne voortgezet die zich richt op mensen die slechtziend of blind zijn.

Resultaten

De invoering van OVpay is ernstig vertraagd. Hierdoor is er veel minder gebeurd dan was voorzien. De invoering had eigenlijk eind 2023 ongeveer afgerond moeten zijn. Maar nu is de verwachting dat de einddatum 1 januari 2026 zal worden. Onze werkzaamheden worden dus over een langere periode uitgesmeerd.

Het budget van € 76.600,- (voor twee jaar) verschuift in overleg met de fondsen deels naar 2e helft 2024 en 2025. We vragen extra budget aan als in 2025 blijkt dat het bestaande budget niet voldoende is.

[Van toegankelijke trein tot bus, tram, metro \(werkplan 4.2.2\)](#)

In 2040 moet het openbaar vervoer helemaal toegankelijk zijn. De Oogvereniging realiseert samen met vervoerders verbeterde service voor mensen met die blind of slechtziend zijn. Zo wordt het openbaar vervoer toegankelijk voor alle mensen met een visuele beperking in Nederland. Ook in 2023 hebben we aan dit doel gewerkt.

Activiteiten

- Lobby en overleg met relevante (vervoers)partijen
We zijn gestart met het uitvoeren van afspraken die belangrijk zijn voor onze doelgroep. Zoals het toegankelijk maken van stationstoiletten. We lobbyen voor de uitbreiding of verbetering van de kwaliteit van de NS-dienstverlening aan mensen die slechtziend of blind zijn.
- Inloopspreekuur voor vrijwilligers
We hebben een digitaal inloopspreekuur georganiseerd voor onze regionale belangenbehartigers, ook wel mobiliteitsvrijwilligers genoemd, over lobbyen in de eigen gemeente of regio.
- Onderzoek toegankelijk OV
We hebben testers en ervaringsdeskundigen ingezet bij onderzoek naar een toegankelijk OV.

Resultaten

Dankzij onze lobby hebben we in 2023 bereikt dat NS-reisassistentie biedt aan mensen die blind of slechtziend zijn op alle stations waar NS stopt. Verder hebben we de toezegging dat NS de 1 Stap Verder-Service in 2024 verder uitbreidt.

Na afloop van de training 'Effectief lobbyen in je gemeente' hebben we twee keer een digitaal inloopspreekuur georganiseerd voor de oud-deelnemers. Vijftien personen hebben hieraan deelgenomen.

We hebben aandachtspunten voor toegankelijke bussen ontwikkeld en gepubliceerd.

Dit project loopt volgens planning en binnen het gestelde budget.

Van station tot perron (werkplan 4.2.3)

We hebben in 2023 samen met ProRail stappen gezet om de diensten van ProRail toegankelijk te maken voor alle mensen die slechtziend of blind zijn in Nederland.

Activiteiten

- Routegeleiding op stations
Oogvereniging heeft de reacties en vragen uit het land over routegeleiding bij ProRail onder de aandacht gebracht. Waar nodig hebben we meegedacht over oplossingen. De afspraken over dit proces zijn niet op papier gezet maar de huidige werkwijze werkt goed.
Samen met PBTconsult hebben we gesproken over een manier om fysieke routegeleiding aan te leggen naar de stationstoiletten.
- Workshop en informatie over toegankelijkheid stations
Tijdens het Oogfestival heeft ProRail voor ongeveer 50 mensen een workshop gegeven over toegankelijkheid. Door het jaar heen hebben we ook onze achterban geïnformeerd over de verschillende oplossingen op de stations.
- Digitale navigatie op en rondom het station
Onze klankbordgroep digitale navigatie heeft vanuit gebruikersperspectief criteria op papier gezet voor digitale navigatie vanaf de trein naar aansluitend openbaar vervoer. Ook hebben we regelmatig contact en overleg gehad met ProRail over digitale navigatie op het station zelf. Er zijn pilots in Amsterdam CS en Arnhem. We hebben meegedacht met een nieuwe appbouwer die ProRail heeft ingeschakeld over de technologie (compuvisie) in de cloud van ProRail.
- Overleg met ProRail over verbouwingen stations
We hebben met ProRail overleg gehad over de waarborging van de fysieke toegankelijkheid tijdens de grote verbouwingen van Amsterdam CS, Amsterdam Zuid en Nijmegen.
- Bewustwordingscampagne
Samen met Visio hebben we een bewustwordingsbijeenkomst Zicht op toegankelijkheid gehouden voor medewerkers van ProRail.

Resultaten

De acties hebben bijgedragen aan kennis over en aandacht voor de fysieke toegankelijkheid in en rondom stations. Medewerkers van ProRail zijn zich dankzij de bewustwordingsbijeenkomst meer bewust van wat er nodig is.

Er is geen nieuw convenant met ProRail gesloten over de toegankelijkheid. Er wordt nog in breder verband (Kennis over Zien) gekeken of er een convenant kan worden afgesloten. De activiteiten zijn volgens planning en binnen budget gerealiseerd.

Oogvereniging regionaal aan zet (werkplan 4.2.4)

De Oogvereniging lobbyt via actieve vrijwilligers bij steeds meer gemeenten voor fysieke toegankelijkheid van openbare ruimten. In 2023 heeft ZonMW financiering toegekend om dit project uit te voeren.

Activiteiten

- Lobby bij gemeenten
Regionale belangenbehartigers (ook wel mobiliteitsvrijwilligers genoemd) lobbyen bij eigen gemeente.
- Training vrijwilligers
De training 'effectief lobbyen in je gemeente' is in 2023 bijgesteld en gegeven in opdracht van de Oogvereniging. Het accent in de lobbytraining ligt op vaardigheden en kennis over je eigen rol en die van anderen. De training bestond uit vijf dagdelen en is aan drie groepen gegeven in Eindhoven, Utrecht en Zwolle.
- Ondersteuningsmateriaal voor vrijwilligers
We hebben materiaal beschikbaar gesteld voor de deelnemers van de training. Inhoudelijke basiskennis deelden we via het webinar 'Andere Kijk op toegankelijkheid openbare ruimtes'.
- Advies en ondersteuning voor vrijwilligers
De vrijwilligers die lobbyen in de eigen gemeente of regio kunnen voor een telefonisch advies terecht bij de themacoördinator toegankelijkheid en mobiliteit.

Resultaten

In 2023 hebben 24 deelnemers en 2 ervaringsdeskundige co-trainers de vernieuwde training gevolgd. 21 van hen volgden de volledige training. De deelnemers waardeerden de training afgerond een 8.

Er is wat onderbesteding geweest en we hebben daarvoor een budgetneutrale verlenging gehad van ZonMW. Tegelijkertijd is er in 2024 een vervolg van het project gestart met subsidie van Kennis over Zien en Stichting Blindenhulp Dn Haag en de Rotterdamse Stichting Blindenbelangen.

Toegankelijke verkiezingen 2023 (werkplan 4.2.5)

In 2023 hebben we verder gewerkt aan toegankelijke verkiezingen.

Activiteiten

- Informeren van gemeenten
Samen met de andere belangenorganisaties, partners binnen Kennis over Zien en het ministerie van BZK hebben we gemeenten gemotiveerd om de verkiezingen toegankelijker te maken. Daarnaast hebben we meegewerkt aan een webinar van het ministerie van Binnenlandse Zaken en

Koninkrijksrelaties (BZK) om gemeenten informatie te geven over toegankelijkheid.

- Tweede Kamer en ministerie BZK
In september hebben we een brief aan de Tweede Kamer gestuurd. Hierin vroegen we de minister van BZK om de 'Handreiking toegankelijke stembureaus' te updaten, zodat ook de visuele beperking hierin duidelijk wordt opgenomen. Verder is er overleg geweest met het ministerie van BZK over het nieuwe stembiljet en de daarbij behorende stemmal.
- Media
In oktober/november hebben we meegewerkt aan een tv-item over de toegankelijkheid van de politieke partijprogramma's.
- Hulp in het stemhokje
Samen met Ieder(In) hebben we een reactie gegeven op een internetconsultatie over hulp in het stemhokje.

Resultaten

In 2023 zijn er twee verkiezingen gehouden:

1. de Provinciale Staten en waterschappen in maart 2023;
2. de Tweede Kamer in november 2023.

Het aantal gemeenten dat de stemmal heeft ingezet is langzaam steeds verder opgelopen tot 120 tijdens de verkiezingen in november.

Toegankelijk stemmen is een lang lopend project waar we ieder jaar weer stappen zetten. De activiteiten van 2023 zijn volgens planning en budget uitgevoerd.

Toegang tot werk (werkplan 4.2.6)

De Oogvereniging wil mensen die slechtziend of blind zijn aan een volwaardige en betaalde baan helpen. Dit project is gericht op bedrijven en organisaties om hen 'blind inclusief' te laten werken.

Activiteiten

- Plan van aanpak en team
We hebben een team samengesteld en de opzet en uitvoerbaarheid besproken met alle betrokken ketenpartners.
- Bedrijven motiveren
We zijn op zoek gegaan naar bedrijven die gemotiveerd zijn om 'blind inclusief' te gaan werken, en hebben een paar bedrijven gevonden. Daar hebben we inzicht gekregen in de mogelijkheden en potentie om 'blind inclusief' te werken, en de randvoorwaarden die nodig zijn om dit mogelijk te maken. Het is nog niet gelukt om inzicht te krijgen in de aard en omvang van de doelgroep die werkzoekend is. Dit vereist een onderzoek bij de achterban.
- Rapportage, innovatie en ontwikkelplan
Onze bevindingen staan in de [eindrapportage Toegang tot werk](#). De

resultaten van het onderzoek en de aanpak van de Oogvereniging en ketenpartners zijn breed voor het voetlicht gebracht bij organisaties en bedrijven, bij blinden en slechtzienden en hun omgeving (ouders, collega's), bij werkgeversorganisaties en UWV en bij het algemene publiek. De bevindingen uit dit rapport hebben we gedeeld tijdens het evenement 'Eindpresentatie project Toegang tot werk' in december 2023. Ook hebben we hiervoor aandacht gevraagd tijdens de general assembly van EBU in Portugal.

Resultaten

Het project is deels gerealiseerd volgens plan. De realiteit bleek weerbarstiger dan gedacht. Bij de bedrijven die bereid waren om mensen die slechtziend of blind zijn aan te nemen, bleek het vanwege personeelwisselingen lastig om afspraken te maken met de juiste personen. Bovendien kostte het meer tijd om daadwerkelijk mensen uit de doelgroep te plaatsen.

De ambities zijn groot, maar het blijft voor ons en onze partners een prioriteit om toegankelijk werk te verbeteren. Maar het is een complex probleem. We merken dat je afhankelijk bent van de intrinsieke motivatie bij organisaties en bedrijven. Daarnaast kost het, zeker bij grote bedrijven, veel tijd en inspanning om concrete stappen te zetten. Het instellingsbreed wegnemen van koudwatervrees en het realiseren van de digitale en fysieke toegankelijkheid regel je niet in een paar maanden. Verder hebben we gemerkt dat als de neuzen dezelfde kant op staan en de toegankelijkheid gerealiseerd is, er een groot gat zit tussen vraag en aanbod. Met andere woorden: het is na al deze inspanningen vaak lastig om geschikte kandidaten met een visuele beperking te vinden. Uiteraard schakelen we hierbij ook het netwerk van de samenwerkingspartners in.

De Eindpresentatie project Toegang tot werk in december 2023 had een grote opkomst. Dit toonde aan dat werkgevers wel degelijk gemotiveerd zijn om mensen die slechtziend of blind zijn aan het werk te helpen. Dit is mede de aanleiding geweest om dit project een vervolg te geven. Dit heeft geleid tot het project Werkgevers ontzorgen, gefinancierd door Instituut GAK. Dit project loopt tot eind 2025.

Lobby voor toegang tot werk (werkplan 4.2.7)

De Oogvereniging behartigt de belangen van mensen met een oogandoening op het gebied van toegang tot werk.

Het Ministerie van Sociale Zaken heeft het project van een informatie- en adviespunt Zichtbaar in werk, in samenwerking met Bartiméus en Visio goedgekeurd voor de komende vier jaar. In 2023 hebben we een start gemaakt met het project.

Activiteiten

- Relevante wijzigingen in wet- en regelgeving (P-wet, Wajong)
We hebben ons ingespannen om belangrijke wijzigingen door te laten voeren in wet- en regelgeving.
- Informatie- en adviespunt
Het doel was om een landelijk servicepunt op te zetten voor alle betrokkenen bij betaald werk voor mensen met een oogaandoening.
We hebben hiervoor deelgenomen aan overleg, relevante input geleverd, stukken gelezen en van commentaar voorzien, en bijgedragen aan internetconsultaties.
In het derde kwartaal van 2023 hebben we het informatie- en adviespunt gerealiseerd, dat telefonisch en via de mail bereikbaar is. Door berichtgeving op social media zal het aantal gesprekken stijgen.
- Portal/website
Deze biedt informatie en advies over werken wanneer je blind of slechtziend bent, aan iedereen die daar informatie over zoekt. De informatie is duidelijk en deskundig en wordt geboden door mensen met expertise over werken met een visuele beperking (zowel over werk als de beperking).
De portal/website laat daarnaast de mogelijkheden zien van werken met een visuele beperking door goede voorbeelden, positieve beelden, empowerment en zoveel mogelijk zelfregie bij de klant. De portal is in de loop van 2023 openbaar gemaakt en wordt nu verder ontwikkeld. In 2024 breiden we de website uit met interviews, adviezen etc.
- Social media
We hebben social media ingezet om nieuwe kennis/informatie of nieuwe items op de site bekend te maken. De social media moeten in samenhang met campagnes een steeds grotere bekendheid geven aan de website.

Resultaten

Dankzij de lobby is het gelukt om de hulpmiddelen voor werk terug te krijgen bij het UWV, en niet meer bij de gemeenten en UWV.

Het huidige project is volgens planning en binnen budget gerealiseerd. Er loopt nu een vierjarig vervolgtraject Informatie- en adviespunt Zichtbaar in Werk.

[Lobby toegankelijk betalingsverkeer \(werkplan 4.2.8\)](#)

De Oogvereniging vestigt doorlopend de aandacht op problemen die mensen die slechtziend of blind zijn ervaren bij het gebruik van bankapps, contant geld en betalingen.

Activiteiten

- Actief binnen het Maatschappelijk Overleg Betalingsverkeer (MOB)
Om bewustwording te creëren, zijn we als Oogvereniging actief binnen meerdere werkgroepen en commissies.

- Contact met accessibilitymanagers banken
We onderhouden ons netwerk van accessibilitymanagers bij banken. Zo krijgen we vroegtijdige informatie over ontwikkelingen en plannen, en kunnen we tijdig mogelijke toegankelijkheidsissues signaleren.

Resultaten

De doorlopende en terugkerende lobbyactiviteiten zijn volgens plan uitgevoerd. Het plan om een onderzoek te doen of een implementatietraject te begeleiden vanuit de Oogvereniging is in 2023 niet gerealiseerd vanwege het uitvallen van de projectmedewerker. Naar verwachting komt er een groter project rond digitale toegankelijkheid met De Nederlandsche Bank eind 2024.

[Digimaatjes \(werkplan 4.2.9\)](#)

Met het project Digimaatjes wil de Oogvereniging de digitale vaardigheden en kennis vergroten van mensen die slechtziend of blind zijn.

Activiteiten

- Werkgroep Digimaatjes
We hebben een werkgroep Digimaatjes gevormd die regelmatig bij elkaar komt. De coördinator en leden van de werkgroep hebben bij verschillende oogcafés uitleg gegeven over Digimaatjes.
- Contacten en kennis opdoen over digitale toegankelijkheid
In ons bestaande netwerk hebben we contacten en kennis bijgehouden op het gebied van digitale toegankelijkheid met als doel de kennis op peil te houden, uit te breiden en te delen.

Resultaten

We hebben 28 actieve vrijwilligers geworven voor de werkgroep Digimaatjes die digitale kennis en vaardigheden in de eigen regio delen. Er is in 2023 een fysieke en een online Digimaatjesbijeenkomst geweest, die beide goed bezocht en goed beoordeeld zijn door de deelnemers.

Wegens omstandigheden is het project Digimaatjes overgedragen aan een andere projectleider. Hierdoor heeft het project vertraging opgelopen. Dankzij een budgetneutrale verlenging van projectsubsidieverlener ZonMW is het doel om het project alsnog volgens plan uit te voeren.

[Code Inclusief Digitaal Ontwerp \(CIDO\) \(werkplan 4.2.10\)](#)

Samen met Bartiméus Fonds, Ieder(In) en Stichting Accessibility werken we aan een Code Inclusief Digitaal Ontwerpen (CIDO). Dit gebeurt via behoefteonderzoek, analyse van de werkomgeving en het opstellen van een programma van eisen.

Activiteiten

- Klankbordgroep
Er is een klankbordgroep opgezet om mee te denken over inclusief digitaal ontwerpen.
- Document Code Inclusief Digitaal Ontwerpen
We hebben meegedacht over en meegeschreven aan aangescherpte versies van het document Code Inclusief Digitaal Ontwerpen.

Resultaten

Er is eind 2023 een voorlopige eindversie van het CIDO-document beschikbaar gekomen. Het CIDO en de uitwerking van dit project vanuit het netwerk digitale inclusie loopt door totdat inclusief digitaal ontwerpen vanzelfsprekend is.

Het project is volgens plan en binnen budget gerealiseerd.

Relatiebeheer ziekenhuizen (werkplan 4.2.11)

Ziekenhuizen en oogartsen zijn belangrijk om patiënten te wijzen op het bestaan van patiëntenorganisaties. In 2023 hebben we verdere contacten gelegd met ziekenhuizen en oogartsen om patiënten te kunnen wijzen op het bestaan van de Oogvereniging.

Activiteiten

- Nieuwe vrijwilligers
We hebben nieuwe vrijwilligers geworven die het contact opzoeken met de ziekenhuizen. Ze gaan twee keer per jaar op bezoek en delen daarbij informatiemateriaal.
- Informatiemateriaal
We hebben naast het bestaande materiaal nieuwe presentaties en posters ontworpen die gedeeld kunnen worden met de oogpoli's. Daarnaast wordt het materiaal voor onze ledenwervingscampagnes gedeeld.
- Voorlichtingsdagen
We hebben in samenwerking met het ziekenhuis voorlichtingsdagen georganiseerd, zoals de glaucoomweek. Tijdens deze dagen zijn er presentaties van oogartsen over een bepaalde aandoening en vertelt een van onze vrijwilligers over het leven met een visuele beperking.
- Samenwerking MaculaVereniging
In 2023 is de samenwerking met de MaculaVereniging versterkt. Zo zijn nieuwe ooglijnkaartjes ontwikkeld, waar ook informatie opstaat van de maculalijn. Ook is het startpakket voor nieuwe contactpersonen geüpdatet met informatie over de MaculaVereniging.

Resultaten

Dit doorlopende project verloopt volgens planning en binnen budget.

Het contact met de ziekenhuizen is voor een groot deel hersteld. Het zoeken van samenwerking met bijvoorbeeld cliëntenraden en andere externe partijen wordt, indien nodig, opgepakt in 2024.

Richtlijn droge ogen (werkplan 4.2.12)

Dit project is samengevoegd met 4.2.14 Advisering vanuit patiëntperspectief.

Patiëntenpanel Uitzicht (werkplan 4.2.13)

Uitzicht is een koepel van fondsen en stichtingen die geld ophaalt voor oogheelkundig onderzoek. De Oogvereniging ondersteunt het patiëntenpanel dat jaarlijks de onderzoeksaanvragen van Uitzicht beoordeelt.

Activiteiten

- Panel van oogpatiënten en/of hun naasten
Er is een panel gevormd dat in tweetallen onderzoeksaanvragen vanuit patiëntperspectief beoordeelt. We zien dat het aantal onderzoeksaanvragen toeneemt, waardoor de druk op de vrijwilligers van het panel groter wordt.
- Organiseren pitch voor onderzoekers
Onderzoekers presenteerden hun voorstel aan een groep patiënten en een paar vertegenwoordigers van de fondsen.
- Onderzoeksaanvragen beoordelen
We hebben onderzoeksaanvragen beoordeeld en besproken, en de beoordelingen en wederhoren verwerkt. Hierbij is het patiëntperspectief duidelijk voor het voetlicht gebracht, waarbij het patiëntenpanel vooral een adviserende rol had.

Resultaten

Deze aanvraagronde van Uitzicht is goed verlopen en de pitches leverden enthousiaste onderzoekers en patiënten op. Dit doorlopende project is in 2023 volgens plan en binnen budget gerealiseerd.

Advisering vanuit patiëntperspectief (werkplan 4.2.14)

In 2023 hebben we in verschillende deelprojecten meegewerkt aan advisering vanuit patiëntperspectief.

Activiteiten

- Meewerken aan behandelrichtlijnen
We hebben in 2023 meegewerkt aan meerdere behandelrichtlijnen van zowel het Nederlands Oogheelkundig Gezelschap (NOG) en de Optometristen Vereniging Nederland (OVN). Bijvoorbeeld richtlijn staar, droge ogen, glaucoom en keuzekaarten. We hebben meegewerkt om patiënteninformatie actueel te houden.
- Juiste Oogzorg op de Juiste Plek
We hebben meegewerkt aan de implementatie van de werkwijze Juiste

Oogzorg op de Juiste Plek. Het commentaarformulier van de OVN-Handreiking 'Klachtgericht optometrisch onderzoek' is ingevuld. Dat is een handreiking die nodig is wanneer de werkwijze Juiste Oogzorg op de Juiste Plek van start kan gaan. Daar is nu nog geen zicht op, maar de voorbereidingen gaan wel door.

- Beschikbaarheid (nieuwe) oogmedicatie en behandelingen
We werken mee aan de beschikbaarheid van (nieuwe) oogmedicijnen en behandelingen. Hiervoor hebben we contact met de Patiëntenfederatie (commissie medicijnen) over (nieuwe) medicatie en levering. Ook hebben we contact met een farmaceutisch bedrijf (Janssen) over de processen rondom medicatie.
- Feedback nieuw geneesmiddel glaucoom
We hebben in opdracht van Zorginstituut Nederland feedback gegeven bij het beoordelen van een nieuw geneesmiddel bij glaucoom.
- Meewerken monitoring bekostiging revalidatie
Er zijn meerdere onderzoeken naar de bekostiging van de revalidatie opgestart die doorlopen in 2024. Ook worden de wachttijden bij de revalidatie-instellingen beter in beeld gebracht.

Resultaten

Vanuit patiëntenperspectief hebben wij meegedacht over de verschillende richtlijnen, keuzehulpen en thuisarts-teksten. Deze worden gepubliceerd na voltooiing van de richtlijn, keuzehulp of thuisarts-tekst, bijvoorbeeld op de website van het NOG.

Advisering vanuit patiëntperspectief is een doorlopend project. Het bestaat uit meerdere deelprojecten Een aantal richtlijnen is volgens planning in 2023 voltooid en gepubliceerd, zoals Zorg op afstand bij richtlijn cataract. De richtlijn Prematurenretinopathie is afgerond. Aansluitend zijn we gestart met het beoordelen van thuisarts-teksten bij Prematurenretinopathie. Ook zijn de thuisarts-teksten over visuele beperkingen (bij kinderen) bijna afgerond. Een aantal richtlijnen is in de afrondende fase, bijvoorbeeld de Droge Ogen richtlijn van OVN.

De activiteiten zijn volgens planning en binnen budget gerealiseerd.

Steunpunt migranten (werkplan 4.2.15)

Het steunpunt migranten ondersteunt migranten die blind of slechtziend zijn om hun weg te vinden in Nederland. Het doel is om de participatie van migranten die blind of slechtziend zijn op sociaal maatschappelijk gebied te verbeteren.

Activiteiten

- Vragen beantwoorden
We hebben migranten goed verder kunnen helpen met informatie die ze nodig hebben in het reïntegratieproces.

- Belangen behartigen
Onze projectleider heeft veel gesprekken gevoerd met relevante organisaties zoals de landelijke overheid, VNG, het COA en Vluchtelingenwerk. We waren intensief betrokken bij de nieuwe leerbaarheidstoets die voorafgaat aan het inburgeringstraject.
- Taalmaatjesproject
We hebben een manier gezocht om migranten te koppelen aan een taalmaatje met wie ze Nederlands kunnen oefenen en activiteiten ondernemen.

Resultaten

Veel migranten wisten ons te vinden. Gelukkig is de Ooglijn nog steeds beschikbaar voor migranten, hun naasten en hun begeleiders. Ook via een WhatsAppgroep weten migranten elkaar nog steeds te vinden. Het steunpunt voor Oekraïense migranten droeg bij aan de zelfredzaamheid van Oekraïners met een oogaandoening die naar Nederland waren gevlucht.

We hebben een reguliere organisatie gevonden die onze taalmaatjes en later ook onze migranten verder kunnen helpen. Vrijwilligers en deelnemers kunnen terecht bij Het begint met taal.

De migrantendag die we wilden organiseren in 2023 is niet doorgegaan. Ook hebben we geen andere bijeenkomsten georganiseerd voor migranten en hun begeleiders, grotendeels vanwege tijdgebrek. Daarbij bleek de doelgroep van migranten moeilijk te mobiliseren om zelf activiteiten te organiseren. Gelukkig hebben we wel veel externe contacten kunnen leggen om de positie van migranten te versterken.

Dit project is deels volgens planning verlopen. Het project is binnen budget gebleven.

Thematische lobby expertisegroepen Kennis over Zien (werkplan 4.2.16)

Sinds 2022 werkt de Oogvereniging intensief samen binnen de expertisegroep toegankelijkheid van Kennis Over Zien. Er vindt co-creatie plaats op het gebied van fysieke toegankelijkheid vanuit het perspectief als expert, ervaringsdeskundige en themacoördinator/belangenbehartiger (zie ook Fysieke toegankelijkheid met Kennis Over Zien, werkplan 4.2.18). Ook verbeteren we de kenniscirkel zodat in alle stadia het perspectief van ervaringsdeskundigen wordt meegewogen. Ons doel is om dezelfde werkwijze toe te passen in andere relevante expertisegroepen.

Activiteiten

- Contact met expertisegroepen
De themacoördinatoren arbeid, digitale toegankelijkheid en mobiliteit hebben contacten gelegd met expertisegroepen die zich ook op deze thema's richten.

Resultaten

De uitgevoerde acties verliepen langzamer dan gepland. In de praktijk is het proces nog niet zo ver en zijn experts nog bezig met het omvormen of samenvoegen van de afzonderlijke expertisegroepen van Bartiméus en Visio.

Vanaf 2024 nemen de themacoördinatoren arbeid, digitale toegankelijkheid en mobiliteit deel aan de betreffende expertisegroep.

De beoogde programmalijn Technologie biedt mij kansen (werkplan 2.4.17) is niet van de grond gekomen vanwege het vertrek van de programmamanager. Ook waren de verschillen op dit onderwerp tussen de betrokken organisaties groot waardoor er weinig uitwisseling was.

Het project is binnen budget gebleven en wordt in 2024 voortgezet. In de nieuwe meerjarige fase van Kennis over Zien is de aanpak veranderd van vijf thematische programma's naar een aanpak die geleid wordt door de fase in de kenniscirkel (kennis vinden, kennis koesteren, kennis delen). Deze veranderde aansturing heeft tijdelijk de dynamiek in de expertisegroepen vertraagd omdat de posities van programmamanagers verdwenen. Maar die verantwoordelijkheid is opgepakt door de regiegroep van Kennis over Zien, waardoor de aansturing weer loopt.

[Kennis Over Zien/ programma "Technologie biedt mij kansen" \(werkplan 4.2.17\)](#)

Dit project is samengevoegd met Thematische lobby expertisegroepen Kennis over Zien (werkplan 4.2.16).

[Fysieke toegankelijkheid met Kennis over Zien \(werkplan 4.2.18\)](#)

Binnen en aanvullend op de programmalijn 'De wereld is voor mij toegankelijk' zorgen we dat de kennis over fysieke toegankelijkheid met inbreng van ervaringsdeskundigheid wordt verbreed, geborgd en gedeeld, zodat overheidspartijen en andere relevante partijen dit in de praktijk kunnen toepassen.

Activiteiten

- Loket Toegankelijkheid
We hebben via het loket Toegankelijkheid ongeveer 100 vragen van studenten, gemeenten en overige partijen beantwoord op het gebied van fysieke toegankelijkheid.
- Meewerken aan richtlijnen
De handreiking 'Andere kijk op de stationsomgeving' is gereedgekomen, er is gereageerd op de eerste conceptuitgaven van de nieuwe NEN 9120, en we hebben meegewerkt aan een webinar over akoestische signalering met de daarbij behorende richtlijn (samen met CROW).
- Workshops
We hebben diverse workshops gegeven tijdens het Oogfestival.

Resultaten

In 2023 is het nieuwe meerjarenplan van Kennis over Zien ingegaan. Hierin is de structuur veranderd, waardoor er geen programmamanager 'De wereld is voor mij toegankelijk' in dienst is. De programmalijnen zijn nu onderdeel van de kenniscirkel maar de expertisegroepen zijn wel gebleven.

De expertisegroep heeft de samenwerking met de andere organisaties binnen Kennis over Zien verder vormgegeven en zijn er ook meerdere gezamenlijke activiteiten geweest. Deze zijn uitgevoerd volgens planning en binnen budget.

Hoofddoelstelling verenigingsactiviteiten

Wij zijn er om mensen met een oogandoening kansen te bieden en brengen hen met elkaar in contact. Om elkaar te steunen en van elkaar te leren. En om op regionaal en lokaal niveau belangenbehartiging te doen. De volgende projecten hebben in 2023 bijgedragen aan deze doelen:

Campagne De kracht van Contact/Oogcafés (werkplan 4.3.1)

Het doel van dit project was om onze oogcafés tijdens de week tegen de eenzaamheid (september 2023) in het zonnetje zetten tijdens de campagne De Kracht van contact. In overleg met de financiële commissie en het bestuur heeft de projectmedewerker voor deze campagne eind 2023 de focus moeten verleggen naar fondsenwerving. De campagne Oogcafés is daarom uitgesteld. We willen deze campagne nu eind 2024 of begin 2025 alsnog uitvoeren, in afstemming met de vereniging.

Activiteiten

- Video's ontwikkeld
Er zijn vier video's met audiodescriptie ontwikkeld, waarin leden vertellen waarom ze lid zijn van de Oogvereniging.
- Communicatiecampagne
We hebben campagne gevoerd via social media en de communicatiekanalen van de expertisecentra.

Resultaten

Door de campagne hebben we 91 nieuwe leden behaald.

De geplande activiteiten van dit project zijn aangepast om er een ledenwerfcampagne van te maken. Deze activiteiten zijn binnen budget uitgevoerd.

Vrijwilligersbeleid (werkplan 4.3.2)

In juni 2023 zijn we begonnen om een vrijwilligersdatabase op te zetten voor alle vrijwilligers die werkzaamheden verrichten binnen de Oogvereniging.

Activiteiten

- Offertes voor database
Na het voorwerk dat in 2022 is gedaan, hebben we offertes opgevraagd voor een database. Binnen de huidige ledenadministratie was het niet te realiseren, dus hebben we gekozen voor een nieuw systeem.
- Implementatie database
We hebben de vrijwilligersdatabase ingericht en alle vrijwilligers met hun rollen erin gezet.
- Toetsen op toegankelijkheid
Een gebruikersgroep heeft de database getoetst op toegankelijkheid.

Resultaten

Eind 2023 is de database opgeleverd en getoetst. De database is in de eerste helft van 2024 operationeel. De database is ruim binnen het budget gebleven en de planning is gehaald.

OOG Retina (werkplan 4.3.3)

In het najaar van 2023 is eenmalig een OOG Retina uitgegeven.

Activiteiten

- Editie van OOG Retina
We hebben een editie van OOG Retina samengesteld met daarin interviews en ervaringsverhalen over (het leven met) netvliesandoeningen zoals Retinitis Pigmentosa. Met speciale aandacht voor nieuwe medische ontwikkelingen

Resultaten

Hoewel de lezerstevredenheid niet formeel is gemeten, waren er wel enthousiaste reacties onder de ontvangers. Er is geen gekoppelde ledenwerfcampagne meer gevoerd. Toch zijn in de periode oktober tot en met december 2023 16 nieuwe mensen lid geworden van de ledengroep Retina.

OOG Retina is volgens planning en binnen budget gerealiseerd.

Ledengroep Noord-Holland (werkplan 4.3.4)

Activiteiten

- Oogdag Noord-Holland
In Noord-Holland organiseerden we voor het eerst een Oogdag georganiseerd. In ruime congressalen van een hotel in Amsterdam werd een informatiemarkt ingericht, met daarnaast in aparte ruimtes uiteenlopende workshops en een lezing over hoge myopie.
- Kernteam compleet
Het kernteam vond in de loop van het jaar een nieuwe penningmeester.

- Oogcafés
De zeven oogcafés bieden een ontmoetingsplek vol inspiratie en gezelligheid die groeit in aantallen bezoekers.
- Overige bijeenkomsten en excursies
  - De Creaclub en Escape hielden hun regelmatige bijeenkomsten
  - Bezoek aan de sterrenwacht in Bovenkarspel
  - Bezoek aan het NZH Vervoer Museum in Haarlem
  - Rondrit met de Zonnetrein door de Schoorlse duinen
  - Ledencontactdagen in Schagen en Haarlem
  - Bezoek aan de Sail en Marinedag in Den Helder, in samenwerking met Komt het Zien.
  - Excursie naar natuurgebied het Zwanenwater bij Callantsoog
- Ervaringsdeskundigheid
  - Vrijwilligers waren rondom de Dag van de Witte Stok twee dagen in winkelcentrum Streekhof in Bovenkarspel, waar we zowel met winkelend publiek als gemeente-ambtenaren en de burgemeester in gesprek kwamen en konden laten ervaren hoe het is je weg te zoeken als je niet (goed) ziet. Ook in Heemstede waren ervaringsroutes uitgezet.
  - Stand tijdens de toegankelijkheidsmiddag in het gemeentehuis van Velsen. Deze middag werd georganiseerd door het toegankelijkheidsplatform en de gemeente Velsen.
  - In Oogcafé Alkmaar spraken we met gemeente-ambtenaren over toegankelijkheid in het algemeen, zoals openbare ruimte en gebouwen, en met name over de problematiek rondom het gebruik van de regiotaxi.

Resultaten

Onze allereerste Oogdag Noord-Holland werd goed bezocht door leden en niet leden, ook van buiten Noord-Holland. Ook de andere activiteiten werden goed bezocht en bevorderen het contact tussen de leden.

De Applegroep is sinds het najaar een levendig app-platform voor vragen over het gebruik van de iPhone.

Het plan om presentaties te geven aan sociale wijkteams is vanwege het vele organisatorische werk rondom de Oogdag doorgeschoven naar 2024.

Ledengroep Noord-Brabant (werkplan 4.3.5)

Activiteiten

- Oogdag Noord-Brabant
Op 2 mei organiseerden we een Oogdag Noord-Brabant. Hier kwamen meer dan 100 bezoekers op af.
- Voorlichting en promotie

- Stand op twee kleinere beurzen, in Etten-Leur en in Tilburg.
- Informatiemiddag in het Elizabethziekenhuis in Tilburg tijdens de glaucoomweek.
- Voorlichtingscampagnes voor goedziende mensen om te laten zien wat het betekent om slechtziend te zijn en hoe je rekening kunt houden met mensen die slechtziend of blind zijn. We hebben voorlichting gegeven in oogcafés, kleinere beurzen, op scholen en verzorgingshuizen, bij de brandweer en op de dag van de witte stok.
- Oogcafés
We organiseren op dertien locaties oogcafés. Deze zijn een succes en worden goed bezocht.
- Overige bijeenkomsten en excursies
  - Twee keer een bezoek aan het theater met audiodescriptie
  - Excursie naar de Kilsdonkse molen in Heeschwijk-Dinther
  - Voorstelling Onder het Melkbos, over het leven in de jaren 50
  - Nieuwjaarsbijeenkomst in januari
  - Ledencontactdag in maart

Resultaten

Onze activiteiten zorgden ervoor dat er mensen lid zijn geworden en dat de naamsbekendheid in Noord-Brabant is vergroot. Ook de belangstelling van ziende mensen was groot. Onze voorlichting en informatie bleek voor veel mensen een eyeopener.

[Ledengroep Friesland \(werkplan 4.3.6\)](#)

Activiteiten

- Oogdag Friesland
Op 4 maart 2023 organiseerden we Oogdag Friesland. Hier zijn mensen geïnformeerd over oogaandoeningen die voor kunnen komen bij het ouder wordende oog.
- Voorlichting en promotie
In 2023 hebben we 23 keer voorlichting gegeven op middelbare scholen. In Leeuwarden hebben we op een school lezingen verzorgd over de geleidehond tijdens een diversiteitsdag.

Resultaten

Wij kijken tevreden terug op de Oogdag, het aantal bezoekers van 120 personen lag boven onze verwachting. Voor de lezing van de oogarts was veel belangstelling

en ook daarna hebben verschillende bezoekers daarover vragen gesteld over deze presentatie.

Via de voorlichting op scholen hebben we de bewustwording van jonge mensen in het verkeer kunnen vergroten.

We hebben in 2023 nog niet kunnen starten met voorlichting geven in verpleeghuizen. Deze activiteit houden wij nog even in beraad.

Tijdens de voorbereiding op de Oogdag bleek het niet mogelijk te zijn om aandacht te besteden aan sporten met een visuele beperking. De sportscholen die wij benaderden waren niet tot samenwerking bereid. Hierdoor hebben we besloten om onze tijd en aandacht eerst hierop te richten met als resultaat twee sportmiddagen in 2024.

Ledengroep Gelderland (werkplan 4.3.7)

Activiteiten

- Oogcafés
Er waren in 2023 ongeveer 70 bijeenkomsten bij twaalf oogcafés.
- Overige bijeenkomsten en excursies
  - Oranjefeest voor 4 gedecoreerden in Wolfheze.
  - Bezoek aan Paleis het Loo te Apeldoorn met rondleidingen, lunch en borrel.
  - Tandemtocht 30 km en 40 km vanuit Wolfheze.
  - Bezoek, workshops en lunch bij Visio Het Loo Erf in Apeldoorn.
  - Bijeenkomst en eindejaarsdiner voor vrijwilligers bij ROC Nijmegen.
  - Tien bijeenkomsten bij de uitvoering van Bachcantates.
  - Twee bijeenkomsten van DAG café (Digitaal Advies Gelderland) en voorts huisbezoek.

Resultaten

In 2023 waren er zo'n 70 vrijwilligers actief. We kijken terug op een inspirerend verenigingsjaar met ongeveer 85 bijeenkomsten en 1.850 deelnemers.

Ledengroep Zuid-Holland (werkplan 4.3.8)

Activiteiten

- Voorlichting
In 2023 hebben we kunnen voldoen aan alle verzoeken voor voorlichting. We hebben voor de promotie van de oogcafés een provinciale folder opgesteld en deze verspreid.

- Belangenbehartiging
Vrijwilligers die actief bezig zijn in eigen gemeente hebben we kunnen ondersteunen waar nodig.
- Bijeenkomsten en excursies
In 2023 hebben we 164 activiteiten georganiseerd. De maandelijks terugkerende activiteiten van de oogcafés en digiwijsgroepen vormen hier een stabiele basis. Extra inspanningen zijn dit jaar gegaan naar start Oogcafé Hoeksche Waard en ondersteuning Oogcafé Krimpen aan den IJssel, activiteiten voor jongeren en kinderen en een multisportdag in Lisse.

Resultaten

We hebben aan alle verzoeken voor voorlichting kunnen voldoen. Vanwege capaciteitsproblemen hebben we niet actief organisaties benaderd om voorlichting te geven. We hebben veel mooie activiteiten kunnen organiseren die goed bezocht werden.

[Ledengroep Utrecht \(werkplan 4.3.9\)](#)

Activiteiten

- Oogcafés en bijeenkomsten
In het afgelopen jaar hebben we elf afwisselende activiteiten georganiseerd. Het hoogtepunt was onze zeer goed bezochte feestelijke viering van het tienjarig jubileum van de landelijke Oogvereniging.

Resultaten

Tijdens de jubileumviering van de Oogvereniging hebben we afscheid genomen van onze tijdelijke voorzitter, Jody van den Brink. Ze blijft nog wel betrokken bij onze regio.

Ondanks alle inspanningen binnen de regio en van het landelijk bureau, is het ons niet gelukt een nieuwe voorzitter te vinden. Gelukkig is een constructie bedacht waardoor de regio toch kleinschalig door kan gaan. Ons kernteam zal zich uitsluitend toelagen op het aandachtsgebied ledencontact, en zal de drie oogcafés blijven ondersteunen. We zijn blij te kunnen concluderen dat regio Utrecht behouden blijft voor de vereniging.

[Ledengroep Groningen \(werkplan 4.3.10\)](#)

Activiteiten

- Oogdag Groningen-Drenthe
Op zaterdag 21 oktober vond voor de vijfde keer onze Oogdag plaats. De Oogdag werd vanwege het tienjarig jubileum van de Oogvereniging geopend door commissaris van de Koning van Groningen René Paas. Op het programma stonden medische lezingen en diverse workshops. Daarnaast was er een beurs met hulpmiddelenleveranciers en andere relevante organisaties.

- Oogcafés
In de provincie Groningen organiseren onze vrijwilligers maandelijks een Oogcafé in Delfzijl, Groningen en Westerkwartier (Leek). In het najaar organiseerden we voor het eerst tweemaal een Oogcafé in Winschoten, waarmee we blinden en slechtzienden uit Oost-Groningen willen bereiken.
- Overige bijeenkomsten en activiteiten
  - Nieuwjaarsreceptie bij Visio Haren.
  - Tienjarig jubileum van de Oogvereniging in VRIJDAG Muziekschool in Groningen.
  - Bezoek aan het pittoreske dorpje Oudeschans en de vestingsplaats Bourtange.
  - Aangepaste rondleiding bij de tentoonstelling 'the Rolling Stones – Unzipped' in het Groninger Museum, daarna een gegidste wandeling door de Groningse binnenstad (organisatie door Stichting Zin, in samenwerking met Johnson & Johnson).
  - Aangepaste bezichtiging van Rembrandts Vaandeldrager in het Groninger Museum.
  - Wadlopen in Moddergat-Paesens.
  - Kerstetentje in Groningen.
- Belangenbehartiging
Rondom de Dag van de Witte Stok hielden we een oversteekactie bij het station van Winschoten en vroegen we aandacht voor de ontoegankelijkheid van het Oldambtplein. In Marum stelden we in samenwerking met het Platform Toegankelijk Westerkwartier het gebrek aan geleidelijnen in het centrum aan de kaak.
- Voorlichting
In 2023 gaven we dertien verkeerslessen op scholen en werkten we aan zeven verkeersmarkten op scholen mee. Verder stonden we op de Seniorenmarkt in Haren en gaven we voorlichting aan medewerkers oogzorg van het UMCG.
- Informeren
In 2023 verscheen onze nieuwsbrief tweemaal. Daarnaast hielden we met onze nieuwsflitsen (mailings) en de blokjes in de Oogvereniging nieuwsbrief onze leden op de hoogte van aanstaande activiteiten en actualiteit. Tot slot zijn we ook op social media actief.
- Kernteamoverleg
Op 10 november hadden we een besturen- en kaderdag met afdelingen Drenthe en Friesland. Op 15 december kwamen de drie kernteams in Meppel bij elkaar om de kaderdag te evalueren en hun plannen voor 2024 met elkaar te bespreken. Hierbij waren ook leden van het kernteam van Overijssel aanwezig.

Resultaten

We kunnen terugkijken op een actief verenigingsjaar met onze vijfde Oogdag als ontegenzeggelijk hoogtepunt. De Oogdag trok ruim 170 bezoekers – vooral mensen

met beginnende slechtheid. De reacties waren over het algemeen zeer positief.

Beide acties op het gebied van belangenbehartiging werden door de lokale media verslagen en RTV Noord besteedde ruime aandacht aan de actie in Marum. De gemeente Marum heeft de aanleg van geleidelijnen toegezegd.

Ledengroep Drenthe (werkplan 4.3.11)

Activiteiten

- Oogcafés
We organiseerden oogcafés in Assen, Meppel en Emmen.
- Overige bijeenkomsten en excursies
  - Tandemtocht Drenthe.
  - Dag van de Witte Stok in Hoogeveen en Emmen.
  - Gast van de Staten provincie Drenthe.
  - Historische Wandeling Asserbos.
  - Overhandiging boek Oogvereniging aan wethouder Broekema en beleidsambtenaar Peter v.d. Velde tijdens de Week van de Toegankelijkheid.
  - Ledendag en stadswandeling in Meppel.
- Voorlichting
We hebben verkeersles gegeven op een basisschool. Ook hebben we deelgenomen aan een verkeersmarkt in Emmen.
- Belangenbehartiging
We zijn aangeschoven bij de klankbordgroep Publiek Vervoer Drenthe om onze belangen te vertegenwoordigen. Twee leden hebben de training 'Lobbyen bij je gemeente' bij PGOsupport gevolgd. Elisabeth Smelik voert als lid van de Participatie Raad van Assen veel gesprekken met de gemeente en neemt deel aan diverse schouwen.
- Kernteam
Vanaf 1 januari 2024 is het kernteam Drenthe compleet.

Resultaten

In de loop van 2023 werd besloten om per 2024 een zelfstandig kernteam Drenthe op te richten. Het team bestaat uit Friso de Kruif, Arend Schoonvelde, Kristian van der Mark, Albert Pullen en Elisabeth Smelik.

De oogcafés in Assen en Meppel worden goed bezocht. In Emmen werd het geen succes. Wel gaan we het in 2024 opnieuw proberen maar op een andere locatie. We vinden het belangrijk dat ook Emmen een oogcafé behoudt.

Onze activiteiten werden goed bezocht en enthousiast ontvangen. Onze belangenbehartiging trok de aandacht van wethouders en pers.

Ledengroep Flevoland (werkplan 4.3.13)

Activiteiten

- Oogcafés
Oogcafé Almere is in 2023 elke maand gehouden. Tijdens de zomerperiode zijn er twee lokale uitstapjes georganiseerd.
- Overige bijeenkomsten en activiteiten
Bezoek theatervoorstelling met audiodescriptie, georganiseerd door Vis à Vis samen met Stichting Komt Het Zien.
- Belangenbehartiging
Onze belangenbehartigers zijn actief binnen de Werkgroep ViP (VN-verdrag in de Praktijk) en de klankbordgroep Wmo-vervoer Almere. In samenwerking met de werkgroep ViP wordt er op straat geschouwd. Daarvan worden rapporten gemaakt en ingediend bij de gemeente Almere. De werkgroep houdt zich ook bezig met de toegankelijkheid van gebouwen. Ook hebben we contact gehad met studenten van Hogeschool Windesheim in Zwolle over hun onderzoek naar een toegankelijke studentencampus.
- Voorlichting
In 2023 hebben we in Almere Poort op het Poort Sociaal festival gestaan en op de AlmerePlusBeurs.

Resultaten

Onze regio telt ongeveer 90 leden in Flevoland. Zo'n tien daarvan doen vrijwilligerswerk voor onze regio. Ons ledental is redelijk stabiel. Een jonge provincie als Flevoland en jonge gemeenten bieden voor ons als regio kansen om nieuwe initiatieven op te zetten. Maar het is hard werken om die kansen te benutten.

Ledengroep Zeeland (werkplan 4.3.14)

Activiteiten

- Oog- en maculacafés
We hebben vijf Zeeuwse Oog- en Maculacafés georganiseerd. De werkgroep Oog- en Maculacafés heeft zich ingezet bij de landelijke klankbordgroep oogcafés. Ook hebben we onderzocht of we de bestaande Oog- en Maculacafés van Zeeland zouden kunnen gebruiken als locatie voor het project Digimaatjes.
- Overige bijeenkomsten en excursies
  - Twee geleidehondenbijeenkomsten
  - Tandem-/trapkartocht
  - Dag van de Witte Stok
  - Maand van de Macula
  - Week van de Toegankelijkheid
  - Kerstbrunch

- **Toegankelijkheid**
De werkgroep Toegankelijkheid is opgericht en opgesplitst in twee onderdelen. De werkgroep Digitale Toegankelijkheid heeft goede contacten gelegd met diverse bibliotheken voor het project Digimaatjes in Digicafés. De werkgroep Overige Toegankelijkheid heeft een aantal schouwingen verricht bij de stemlokalen voor de landelijke verkiezingen in november.
- **Voorlichting**
We hebben veel voorlichting gegeven op basisscholen, in het voortgezet onderwijs en aan verschillende andere organisaties die hierom vroegen. Samen met Koninklijke Visio en geleidehonden van leden organiseerden wij activiteiten en maakten dit tot een groot succes.
- **Relatiebeheer Ziekenhuizen**
Een van de kernteamleden neemt deel aan de door de landelijke Oogvereniging geplande activiteiten. Verder is er contact met de oogpoli's van het ADZ en van ZorgSaam, de twee ziekenhuizen van Zeeland.
- **Werkgroep Sport**
Er is in 2023 een clinic Goalball gegeven en een toernooi gespeeld. Voor het spelen van Show Down zijn er meerdere locaties bij gekomen.

Resultaten

We kijken terug op een succesvol jaar, waarin we aandacht hebben gegeven aan onder andere voorlichting, ledencontact en belangenbehartiging.

Patiëntengroep Uveïtis (werkplan 4.3.17)

Activiteiten

- **Ledencontactdag**
In september heeft een geslaagde fysieke ledencontactdag plaatsgevonden waarin een medisch thema centraal stond. Immunoloog Dr. J. Kuiper van UMC Utrecht gaf een presentatie over de relatie tussen de pestepidemie en auto-immuunziekten. De bijeenkomst was ook digitaal te volgen en later terug te kijken via de website.
- **Informatie delen**
Informatiedeling is een doorlopende activiteit. In 2023 hebben we leden op de hoogte gehouden via nieuwsbrieven, nieuwsflitsen en via de website van de Oogvereniging. Daaronder valt ook verspreiding van informatie over lopend en afgerond wetenschappelijk onderzoek over uveïtis.
- **Deelname aan werk- en projectgroepen**
  - Afronding van nieuwe teksten voor Thuisarts.nl.
  - Meegedacht over de herziening van de Keuzekaart (voorheen consultkaart).
  - Eind 2023 is een nieuwe werkgroep ingesteld om de richtlijn Uveïtis te herzien. Afsproken is dat daarin ook de communicatie rond de nieuwe Keuzekaart wordt meegenomen.

- Contacten gelegd met de werkgroepen en individuele (oog)artsen, waaronder de vaste medisch adviseur van de patiëntengroep.
- Voorlichting
We hebben teksten voor de website aangeleverd over wetenschappelijk onderzoek naar uveïtis. Deze teksten moeten nog geplaatst worden.
- Jubileum Oogvereniging
Op de ledencontactdag hebben we tijdens de lunch aandacht besteed aan het jubileum van de Oogvereniging. Het kernteam liet zien wat de patiëntengroep in tien jaar heeft gedaan en bereikt, en een tafelgoochelaar trad op luchtige wijze op.

Resultaten

Het heeft wat voeten in de aarde gehad om nieuwe leden voor het kernteam te vinden, maar uiteindelijk is er een nieuw kernteam met vier personen gevormd.

Het nieuwe kernteam is gestart met het opzetten van de interne organisatie, het versterken van bestaande netwerken en het zoeken naar manieren om de achterban beter te bereiken en betrekken.

De reacties op de ledendag waren enthousiast. De deelnemers vonden de uitleg over het medische thema helder en prettig. Het optreden van de tafelgoochelaar is door de aanwezigen goed ontvangen.

[Patiëntengroep OOR&OOG \(werkplan 4.3.18\)](#)

Activiteiten

- Activiteiten en bijeenkomsten
  - Bezoek aan museum Broekerveiling.
  - Rondleiding in museum Oud-Oosterhout.
  - Kerstviering in Amersfoort.
- Voorlichting
  - Webinar 'Evenwichtsproblemen als je minder hoort en ziet'
Op 14 juni hielden we een succesvol webinar over evenwichtsproblemen als je minder hoort en ziet met KNO-arts Josine Widdershoven van het MUMC.
  - Stand op de Wereld Doven Dag
Deze dag vond plaats op 23 september 2023 in Den Bosch. OOR&OOG bemensde hier een stand.
  - Voorbereiding seminar 2024
Voor een seminar over doofblindheid hebben we in 2023 al de nodige voorbereidingen getroffen: er is een locatie gezocht en een gevarieerd programma samengesteld.
- Informatievoorziening
De leden van OOR&OOG zijn op de hoogte gehouden van nieuws dat voor hen van belang is via de eigen nieuwsbrief, de Oogverenigingswebsite en het magazine Raakvlak.

Resultaten

De samenwerking tussen DBCX (Nederlandse Doofblinden Connexion) en OOR&OOG is helaas begin 2023 formeel gestopt, aangezien men niet wist hoe men deze samenwerking vorm kon geven.

Meer dan 100 mensen hebben het webinar over evenwichtsproblemen live en later via terugkijken gevolgd. De Wereld Doven Dag was een uiterst succesvolle dag waarbij we veel informatie hebben uitgewisseld, en veel mensen een beter idee hebben gekregen van leven met doofblindheid.

Deze lezing met specialist ouderengeneeskunde Anna van Daalen is wegens ziekte helaas niet doorgegaan tijdens het Oogcongres. In de vorm van een webinar is deze lezing begin 2024 gehouden. Ook dit webinar is goed bekeken (live en via een terugkijmlink) door meer dan 50 mensen.

Patiëntengroep PXE (werkplan 4.3.19)

Activiteiten

- Contactdag
De patiëntengroep heeft in april 2023 een contactdag georganiseerd in het expertisecentrum UMCU.
- Contacten met Europese patiëntengroepen
De contacten met vertegenwoordigers van Europese patiëntengroepen waarmee we maandelijks vergaderen hebben we in 2023 verder uitgebouwd.
- Samenwerking
We hebben ook in 2023 aandacht besteed aan het samenwerkingsverband met artsen, onderzoekers, farmaceuten en investeerders met als doel de PXE-belangen voor patiënten naar een hoger plan te tillen.

Resultaten

De contactdag werd zeer goed ontvangen. Het was weer een hybride contactdag met ook voldoende digitale belangstelling.

In de Europese samenwerking blijft het een uitdaging om iedereen betrokken te houden en waar mogelijk contacten in andere landen te vinden zodat we ons opgebouwde netwerk kunnen uitbreiden. Het blijft ook een uitdaging om de wereldwijde website up-to-date te houden.

De samenwerking met artsen, onderzoekers, farmaceuten en investeerders loopt in de praktijk niet altijd vlot en goed. Dat vraagt constante aandacht. Medicijnontwikkeling en -vergoeding is een ander aandachtspunt waar wij onze bijdrage willen en moeten leveren.

Ervaringsdeskundigenpool Deelkracht (werkplan 4.3.20)

Deelkracht zet zich met zeventien consortiumpartners in om het leven makkelijker te maken voor mensen met een visuele én auditieve beperking. In dit project

zetten we ervaringsdeskundigen in zodat activiteiten binnen Deelkracht beter aansluiten bij de behoeften en wensen van de doelgroep.

Activiteiten

- Training voor ervaringsdeskundigen
Zes ervaringsdeskundigen hebben in 2023 de training gevolgd. Hiermee kunnen zij namens de achterban praten en constructief feedback geven aan het onderzoeksteam.
- Ervaringsdeskundigenpool uitgebreid
De huidige pool is uitgebreid naar 36 leden.
- Inventarisatie trainingsbehoeften onderzoekers en zorgprofessionals
Ook onderzoekers hebben behoefte aan een training over de inzet van ervaringsdeskundigen. Een medewerker van Kentalis zal dit in 2024 oppakken.
- Betrokken bij elk project
Bij alle acht projecten die gestart zijn binnen Deelkracht zijn ervaringsdeskundigen betrokken.
- Samenwerking met Kennis over Zien
Deelkracht en Kennis over Zien zijn in 2022 een samenwerking aangegaan rondom het inzetten en opleiden van ervaringsdeskundigen die participeren in projecten over doofblindheid. Hierdoor is ook het aantal aanvragen omhoog gegaan. Naast de vaste acht projecten vanuit Deelkracht zijn er meerdere opdrachten gekomen vanuit de expertisegroepen doofblind van Visio en Bartiméus, binnen Kennis over Zien.

Resultaten

Alle activiteiten voor 2023 zijn volgens planning en binnen budget uitgevoerd en de gewenste resultaten zijn behaald.

[Ervaringsdeskundigenpool Kennis over Zien \(werkplan 4.3.21\)](#)

Kennis over Zien zet zich in om het leven makkelijker te maken voor mensen die slechtziend of blind zijn. In dit project zetten we ervaringsdeskundigen in zodat activiteiten binnen Kennis over Zien beter aansluiten bij de behoeften en wensen van de doelgroep.

Activiteiten

- Inzet bij expertisegroepen
Bij een groot aantal expertisegroepen wordt nu ook ervaringsdeskundigheid ingezet. Het afgelopen jaar is die inzet geëvalueerd via een enquête. Naast 'good practices' hebben we ook gevraagd naar verbeterpunten en dingen waar mensen tegenaan lopen, zoals de toegankelijkheid van documenten of werkvormen.
- Uitbreiding ervaringsdeskundigenpool
De huidige pool is uitgebreid zodat we kunnen voldoen aan de

verscheidenheid aan aanvragen vanuit de expertisegroepen. Zo kan voor de expertisegroep doofblind sinds 2023 ook de ervaringsdeskundigenpool doofblind, Deelkracht worden ingezet.

- Communicatie over ervaringsdeskundigen
Binnen Kennis over Zien delen we minimaal vier keer per jaar informatie over de pool, trainingsmogelijkheden en ervaringsverhalen met alle betrokken professionals.
- Training voor professionals
Naast een training voor ervaringsdeskundigen is in 2023 ook gestart met een training voor professionals. Deze is inmiddels vier keer gegeven, wegens groot succes.
- Intervisiedag
Samen met PGOSupport is een intervisiedag ontwikkeld voor ervaringsdeskundigen die al langer actief zijn binnen Kennis over Zien, om onderling én met onderzoekers ervaringen uit te wisselen. Deze intervisie vindt begin 2024 plaats.
- Database ervaringsdeskundigen
We hebben een database gebouwd waarin de ervaringsdeskundigen vermeld staan. Ook is er duidelijkheid gekomen over vergoedingen per functieprofiel én de reiskostenvergoeding.

Resultaten

Alle activiteiten voor 2023 zijn volgens planning en binnen budget uitgevoerd en de gewenste resultaten zijn behaald.

[Patiëntengroep Hoge Myopie \(werkplan 4.3.22\)](#)

Activiteiten

- Oogcafés
Begin 2023 hebben we vier digitale oogcafés georganiseerd, over onder andere myopie bij kinderen, brillen en lenzen voor volwassenen, myopiepreventie en het krijgen van de beste zorg.
- Publicaties en onderzoek
  - Bij de publicatie van het onderzoek 'A view from the clinic – Perspectives from Dutch patients and professionals on high myopia care' is er een samenwerking geweest tussen Oogvereniging en de onderzoekers waarbij het patiëntenperspectief is meegenomen.
  - Bij de publicatie van het onderzoek 'Empowering patients with high myopia: The significance of education' heeft de Oogvereniging samengewerkt met Oogziekenhuis Rotterdam.
  - In samenwerking met de NVvO (Nederlandse Vereniging van Orthoptisten) hebben we twee onderzoeken gedaan naar het bezoek aan de orthoptist. Een onder orthoptisten en een onder de ouders van kinderen die de orthoptist bezoeken. De voorlopige uitkomsten werden

gepresenteerd tijdens meerdere workshops op de landelijke lustrumbijeenkomst van de NVvO op 22 september.

- Voorlichting
  - Presentatie op het jaarlijkse NOG Congres in Maastricht.
  - Aanwezig en presentatie op Oogdag in Amsterdam.
  - Aanwezig en presentatie op Brabantse Oogdag in Tilburg.
  - Aanwezig en presentatie op Oogdag in Groningen.
  - Twee sessies tijdens het Oogcongres: Caroline Klaver over genetica en een panelgesprek met specialisten uit de oogzorg.
  - Meerdere presentaties voor verschillende Rotary Clubs in Nederland en een publicatie in het Rotary Magazine.
- Overige bijeenkomsten en activiteiten
  - Ontmoetingsdag Hoge Myopie-groep in Ouwehands Dierenpark.
- Sponsoring
  - Gospelkoor uit Vriezenveen haalt geld op voor campagne myopiepreventie.
  - Santarun georganiseerd door Rotaryclub Roden-Leek voor Hoge Myopie.

Resultaten

We zijn trots op onze publicaties in 2023 waarmee we nieuwe stappen zetten voor mensen met Hoge Myopie. Ook zijn we verheugd met de sponsoracties van het Gospelkoor en Rotaryclub Roden-Leek. Hiermee werd meer dan € 10.000,- opgehaald voor (campagnes over) Hoge Myopie.

[Patiëntengroep LOA/LHON \(werkplan 4.3.23\)](#)

Activiteiten

- Podcasts

In 2023 is de reeks podcasts uitgekomen. Dit is in opdracht geweest van het Oogziekenhuis en de farmaceut Chiessi. Een mooie reeks met verhalen van mensen met LOA en een aflevering met medische kennis.
- Ledencontact
  - We hebben het Oogcongres gebruikt voor contact met de leden. Hierbij hadden we in de middag de ruimte om Tanya Lushseck ons bij te laten praten.
  - In 2023 zijn we gestart met het leggen van meer persoonlijk contact. Mensen die nog maar kort te maken hebben met LOA hebben ons kunnen vinden, soms via de Ooglijn of via een e-mail. We planden altijd een telefonisch contactmoment.
- Meedenken over onderzoek

In de media is bekend geworden dat het LUMC mogelijk een onderzoek gaat starten naar LOA/LHON. Een belangrijk factor hiervoor is dat er veel geld nodig is. Het kernteam heeft hier kritische vragen over gesteld. We willen

graag aanvullende informatie. Ook zijn wij van mening dat je zonder een grote actie niet aan voldoende geld komt. We gaan de komende maanden kijken hoe zich dit gaat vormgeven.

Resultaten

Dit jaar heeft ons inzicht gegeven in onze belangrijkste taken: persoonlijk contact en het verstrekken van juiste en goed gebaseerde informatie. (Nieuwe) leden ervoeren het telefonisch contactmoment als zeer prettig en waardevol. Dit houden we zeker vast in 2024 bij nieuwe maar ook bij bestaande leden.

Vereniging

Bestuur

De Oogvereniging en het bestuur werken volgens onze statuten en onze missie en visie om de kwaliteit van het leven van mensen met een oogandoening te verbeteren en van de juiste informatie te voorzien. Het bestuur is onafhankelijk en heeft haar verantwoordelijkheden gedelegeerd aan de directeur. Het bestuur houdt toezicht op de uitvoering van besluiten die in de ledenraad zijn genomen. Naast het werkplan stelt de ledenraad ook de jaarrekening en het jaarverslag vast. De externe accountant, Van Ree Accountants, geeft de accountantsverklaring af.

Het bestuur van de Oogvereniging bestond in 2023 uit zes personen. In juni is op onze verenigingsdag afscheid genomen van bestuursleden Jan Plak en Lex Hendriksen. Beiden zijn na negen jaar statutair afgetreden. Dorien Staal en Rob van der Linden zijn begonnen als nieuwe bestuursleden.

Het bestuur bestaat uit een groep ervaringsdeskundigen met een diverse mix van leeftijden, geslacht en culturele achtergrond. Het bestuur vormt daarmee een goede afspiegeling van de maatschappij en onze achterban. Het bestuur bestaat uit de volgende leden:

- Margot Scheltema - voorzitter
- Bianca Abutan – secretaris en patiëntendomein
- Fred Steenwinkel - penningmeester
- Willemijn Dekker – participatiedomein
- Dorien Staal – algemeen lid
- Rob van der Linden- algemeen lid

Hieronder staan hun competenties beschreven in relatie tot onze strategie 'Meer impact en meer zichtbaar'. Alle essentiële competenties zijn aanwezig binnen ons bestuur:

- Toezichthoudende ervaring: Fred, Dorien en Margot
- Stakeholdermanagement: Willemijn, Fred, Margot
- Langetermijnstrategie: Willemijn, Bianca, Fred, Margot
- Kennis oogveld en zorg: Willemijn, Bianca, Rob
- Financiering en bedrijfsvoering: Fred, Margot
- Marketing en communicatie: Bianca en Dorien

Het bestuur vergaderde in 2023 zes keer, om en om digitaal en fysiek. Begin september was er een heidag om na te denken over de strategie van de Oogvereniging. Ook waren leden van het bestuur gedurende het jaar bij veel activiteiten van de Oogvereniging aanwezig, zoals het Oogcongres, het Oogfestival, de ledenraad, een bezoek aan Visio Het Loo Erf en tijdens de regiodag in Groningen.

Ook in 2023 heeft het bestuur samen met de directeur gesprekken gevoerd met de voorzitters van de ledengroepen. In deze gesprekken is de onderlinge band

besproken tussen landelijk beleid en regionale activiteiten. Daarnaast vonden er twee vergaderingen plaats met de ledenraad.

Voorzitter Margot Scheltema heeft samen met de directeur een aantal gesprekken over samenwerking gehad met de MaculaVereniging en de Hoornvlies Patiënten Vereniging. Deze gesprekken gaan door in 2024.

De bestuursleden hebben geen belangenverstrengeling met een organisatie waar we mee samenwerken. Alle bestuursleden hebben een baan en/of nevenfuncties in organisaties waar we geen zakelijke relatie mee hebben.

Het bestuur kijkt met tevredenheid terug op een jaar waarin de Oogvereniging zich op vele terreinen met succes heeft bewogen. De organisatie bestaat uit toegewijde en deskundige medewerkers, die een goede mix vertegenwoordigen van achtergrond en ervaring. Het geluid van de Oogvereniging wordt naar de mening van het bestuur steeds beter hoorbaar in het oogveld. Hierdoor kunnen we de belangen van de leden en andere belanghebbenden steeds beter dienen. Het bestuur is de vereniging en haar directeur zeer erkentelijk voor hun grote inzet en betrokkenheid.

Bureau en team

Aan het eind van 2023 telde de Oogvereniging twintig betaalde medewerkers, voor in totaal 13,2 FTE. We hebben in 2023 drie nieuwe collega's erbij gekregen:

- een manager communicatie
- een communicatiemedewerker
- een adviseur Oogzorg

In verband met een langdurige zieke is er een zzp'er aangesteld en in het kader van zwangerschapsverlof een tijdelijke vervanger.

We hebben in 2023 afscheid genomen van de coördinator communicatie, coördinator vrijwilligersbeleid, de redactieassistente, coördinator steunpunt Oekraïne en van onze verenigingsmedewerker/themacoördinator Arbeid die met pensioen is gegaan.

Samenwerking

De Oogvereniging werkt veel en intensief samen met andere partijen. Binnen het consortium Kennis Over Zien met Bartiméus, Koninklijke Visio, Robert Coppes Stichting en de MaculaVereniging. In het oogveld met de beroepsorganisaties van oogartsen (NOG) en optometristen (OVN). Er is co-creatie in projecten met diverse fondsen, zoals Bartiméus Fonds en de Visio Foundation. Kennisuitwisseling en lobby met andere organisaties in het oogveld, andere patiëntenorganisaties en de koepelorganisaties Ieder(in) en de Patiëntenfederatie Nederland. Er is co-creatie rond toegankelijkheid met maatschappelijke partners, zoals NS, ProRail, De Nederlandsche Bank en de commerciële banken. Thematische samenwerking vindt plaats met een breed scala van partners.

De Oogvereniging is als grootste Nederlandse vereniging voor mensen die blind of slechtziend zijn lid van de EBU (Europese Blinden Unie). De belangrijkste taak van de EBU is om in de Europese regelgeving het belang van mensen met een visuele beperking tot zijn recht te laten komen. Denk aan toegankelijkheid van liften, aan een oplossing voor het stille elektrische verkeer, aan pinautomaten, geld, werk, huishoudelijke apparaten en aan een Europese gehandicaptenkaart. Namens de Oogvereniging zijn Dick van den Brand en Peter van Bleijswijk de officiële afgevaardigden.

De Oogvereniging betaalt contributie om lid te zijn van de EBU, levert informatie en haalt informatie op. Bij enkele onderwerpen waren we nauw betrokken: de pinautomaten en bij een communicatieproject (campagnes). Dit jaar zijn we op initiatief van Nederland gestart om sport onder de aandacht te brengen.

Ledenraad

Op 26 november 2023 telde de ledenraad 14 leden. Leo Dijk en Hincka Rosdorf zijn tussentijds afgetreden.

Participatiedomein

- Anita Beenen (2e termijn)
- Marijke Osinga (2e termijn)
- Eelco Brinkman (2e termijn)
- Joke Smits (2e termijn)
- Hubert de Vos (2e termijn)
- Karst Hoogsteen (1e termijn)
- Robert Jan Jonker (1e termijn)

Patiëntendomein

- Stefan Molenaar (2e termijn)
- Bas van Treek (2e termijn)
- Astrid van der Gaag (2e termijn)
- Lidy van der Lugt (2e termijn)
- Arend Schoonvelde (1e termijn)
- Fred Ritskes (1e termijn)
- Rik Wouters (1e termijn)

Vrijwilligersbeleid

In 2023 hebben Marian Hagenbeek en Ton van Weerdenburg een klein deel van het vrijwilligersbeleid tijdelijk opgepakt. Het resultaat is een database (registratiesysteem) waarin onze vrijwilligers worden geregistreerd.

Oogvereniging tien jaar

In 2023 bestond de Oogvereniging tien jaar. Ter ere van dit jubileum hebben er verschillende activiteiten plaatsgevonden.

Activiteiten voor leden en samenwerkingspartners

Het team heeft tien jubileumwandeltochten georganiseerd waarin zij alle provincies hebben aangedaan.

Het jubileum is afgesloten op vrijdag 15 september met een dinerbuffet voor al onze relaties, oud-collega's en leden. Met zo'n 200 mensen hebben we genoten van een spetterend avondoptreden van Maartje & Kine in De Eenhoorn in Amersfoort.

Communicatiecampagne

Via een communicatiecampagne hebben we meer verteld over wat we doen als Oogvereniging. Ons doel was om de naamsbekendheid van de Oogvereniging te vergroten, en zichtbaar te maken wat er nog moet gebeuren om Nederland inclusief te maken voor mensen met een oogaandoening.

De campagne ging van start op de dag van de sociale rechtvaardigheid. Via een persbericht hebben we aandacht gevraagd voor de infographic met kerncijfers over de ontoegankelijkheid van Nederland. Online liep er een social mediacampagne via Facebook en Instagram, en een zoekcampagne via ons gratis Grant account op Google. Deze online campagnes verhoogden het aantal bezoekers van onze website.

Tot slot bezochten onze actieve leden beleidsmakers in de regio om de infographic en het werk van de Oogvereniging met hen te bespreken. Het boek 'Ongezien' overhandigden zij als cadeau aan de beleidsmaker.

Ledenaantallen Oogvereniging 2023

In 2023 is het aantal leden van de Oogvereniging licht gedaald van 6.031 naar 5935 leden, een afname van 2%.

Bekijk het overzicht met de cijfers per ledengroep. Goed om te weten is dat leden aangesloten kunnen zijn bij meerdere ledengroepen. Daardoor is het totaal van alle ledengroepen samen hoger dan het totaal aantal individuele leden.

Regiogroepen

Groningen:

- 31-12-2023: 239 leden
- 31-12-2022: 240 leden
- Daling van <1% (-1 lid)

Friesland:

- 31-12-2023: 240 leden
- 31-12-2022: 245 leden
- Daling van 2% (-5 leden)

Drenthe:

- 31-12-2023: 172 leden
- 31-12-2022: 158 leden
- Stijging van 8% (14 leden)

Overijssel:

- 31-12-2023: 437 leden
- 31-12-2022: 412 leden
- Stijging van 6% (25 leden)

Gelderland:

- 31-12-2023: 654 leden
- 31-12-2022: 600 leden
- Stijging van 8% (54 leden)

Flevoland:

- 31-12-2023: 178 leden
- 31-12-2022: 183 leden
- Daling van 3% (-5 leden)

Utrecht:

- 31-12-2023: 520 leden
- 31-12-2022: 507 leden
- Stijging van 3% (13 leden)

Noord-Holland:

- 31-12-2023: 869 leden
- 31-12-2022: 885 leden
- Daling van 2% (-16 leden)

Zuid-Holland:

- 31-12-2023: 1019 leden
- 31-12-2022: 983 leden
- Stijging van 4% (36 leden)

Noord-Brabant:

- 31-12-2023: 658 leden
- 31-12-2022: 633 leden
- Stijging van 4% (25 leden)

Zeeland:

- 31-12-2023: 123 leden
- 31-12-2022: 110 leden
- Stijging van 11% (13 leden)

Limburg:

- 31-12-2023: 277 leden
- 31-12-2022: 273 leden
- Stijging van 1% (4 leden)

Totaal alle regiogroepen:

- **31-12-2023: 5.386 leden**
- **31-12-2022: 5.229 leden**
- **Stijging van 3% (157 leden)**

Patiëntgroepen

Glaucoombelangen:

- 31-12-2023: 2545 leden
- 31-12-2022: 2550 leden
- Daling van <1% (-5 leden)

OOR&OOG:

- 31-12-2023: 523 leden
- 31-12-2022: 380 leden
- Stijging van 27% (143 leden)

PXE:

- 31-12-2023: 191 leden
- 31-12-2022: 195 leden
- Daling van 2% (-4 leden)

Retina:

- 31-12-2023: 1330 leden
- 31-12-2022: 1324 leden
- Stijging van <1% (6 leden)

Usher:

- 31-12-2023: 157 leden
- 31-12-2022: 143 leden
- Stijging van 9% (14 leden)

Albinisme:

- 31-12-2023: 111 leden
- 31-12-2022: 106 leden
- Stijging van 5% (5 leden)

LOA/LHON:

- 31-12-2023: 122 leden
- 31-12-2022: 112 leden
- Stijging van 8% (10 leden)

Uveïtis:

- 31-12-2023: 242 leden
- 31-12-2022: 240 leden
- Stijging van 1% (2 leden)

Hoge Myopie:

- 31-12-2023: 347 leden
- 31-12-2022: 283 leden
- Stijging van 18% (64 leden)

Totaal alle patiëntengroepen:

- **31-12-2023: 5568 leden**
- **31-12-2022: 5333 leden**
- **Stijging van 4% (235 leden)**

[Themagroepen](#)

Geleidehonden:

- 31-12-2023: 475 leden
- 31-12-2022: 430 leden
- Stijging van 9% (45 leden)

[Interessegebieden](#)

Ouders:

- 31-12-2023: 214 leden
- 31-12-2022: 203 leden
- Stijging van 5% (11 leden)

Oud-revalidanten:

- 31-12-2023: 344 leden
- 31-12-2022: 310 leden
- Stijging van 10% (34 leden)

Religie:

- 31-12-2023: 278 leden
- 31-12-2022: 264 leden

- Stijging van 5% (14 leden)

Jongeren:

- 31-12-2023: 125 leden
- 31-12-2022: 125 leden
- Gelijk gebleven (0 leden)

Totaal alle interessegebieden:

- **31-12-2023: 961 leden**
- **31-12-2022: 902 leden**
- **Stijging van 6% (59 leden)**

Algemene leden:

- 31-12-2023: 40 leden
- 31-12-2022: 25 leden
- Stijging van 4% (15 leden)

Totaal aantal leden alle groepen:

- 31-12-2023: 12.390 leden
- 31-12-2022: 11.894 leden
- Stijging van 4% (496 leden)

Aantal unieke leden:

- 31-12-2023: 5.935 leden
- 31-12-2022: 6.031 leden
- Daling van 2% (-96 leden)